Vliv alkoholu, léků a psychotropních látek na dopravní chování

Publikováno: 7. 3. 2007

Alkohol a dopravní chování

Řízení pod vlivem alkoholu je vědomé porušení zákona.

Proč si řidiči dovolují jezdit pod vlivem alkoholu:

- Podcenění vlivu alkoholu na psychiku a jednání, zejména malých dávek lehkého pití
- Postoje - není to důležité, pije kdekdo i známé osobnosti, ve světě je to povoleno
- Tolerantní veřejné mínění i blízké okolí, nevytváří stálý tlak na řidiče, spolujezdci se nechají vozit opilým řidičem, náhodní svědci jsou lhostejní nebo se bojí zasáhnout.
- Formování životního stylu přes reklamu na alkohol spojenou s motoristickou tématikou (i cyklistickou)
- Není se čeho bát, když přestupek opakovaně projde bez trestu, vzrůstá odvaha k pokračování.
- Trest odebrání řidičského oprávnění lze úspěšně oddalovat, navrácení řidičského oprávnění má hladký průběh. Tolerance v rozhodování správních orgánů. Příklady z praxe: "není nutné odebrat řidičské oprávnění, viník se potrestá sám", precedent polehčující okolnosti alkoholové nepříčetnosti.

Ovlivnění psychiky alkoholem:

- Výkonnost základních psychických funkcí, zejména soustředění a distribuce pozornosti, příjem a zpracování informací, chybné a zpožděné rozhodování a jednání
- Výrazné zhoršení zrakového vnímání, dlouhé ulpívání zraku na pozorovaném objektu, zúžení zorného pole
- Osobnostní charakteristiky: zkreslené vnímání reality, zvýšené sebevědomí a ochota riskovat
- Kocovina, únava, snížení psychické výkonnosti

Charakteristika příčin a průběhu dopravních nehod pod vlivem alkoholu:

- Vysoká a nepřiměřená rychlost
- Nerespektování dopravního značení a světelné signalizace
- Nedání přednosti v jízdě
- Riskantní způsob jízdy- nebezpečné předjíždění a nepřiměřené manévrování s vozidlem
- Opožděná reakce na změny v dopravním prostředí nebo na překážku

Zkušenosti ze světa:

- Zemí s uzákoněným nulovým limitem obsahu alkoholu v krvi při řízení vozidla přibývá
- Silný tlak odborné veřejnosti, dopravních psychologů zejména, na snižování povolených limitů
- Povolené nenulové limity jsou spojeny s vyšší odpovědností řidiče za případné následky jeho selhání
- Tam, kde je povolený limit, existují absolutní zákazy pro vybrané skupiny řidičů - začátečníci, řidiči z povolání, zejména v osobní přepravě
- S provinilci je systematicky pracováno formou povinného lékařského a dopravně psychologického vyšetření, rehabilitačních kurzů
- Promrhávání šance nulového limitu v České republice, z hlediska rehabilitace problémových řidičů je nulový limit výrazně výhodnější

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*

Šance bodového systém hodnocení řidičské praxe:

- Okamžité vysoké bodové příděly nezávisle na soudním rozhodnutí, a to i v případě odmítnutí dechové zkoušky
- Limit pro okamžité zadržení řidičského oprávnění, limit pro hranici trestného činu obecného ohrožení
- Mechanismus navrácení řidičského oprávnění odebraného kvůli řízení v opilosti s povinným lékařským a dopravně psychologickým vyšetřením, s rehabilitačními kurzy a případně nařízenou léčbou před navrácením po uplynutí povinné lhůty

Nejúčinnější opatření:

- okamžitý trest, následné potíže v podobě ztráty času absolvováním vyšetření, kurzů, rehabilitace, ambulantní léčby a nejistý výsledek ve vztahu k navrácení řidičského oprávnění.

A co opilí cyklisti?